1818. No. 80

LEEU- WARDER
COU- RANT.

DINGSDAG den 6 OCTOBER.

De Gouvernent van de Provincie Vriesland, verwittigt bij dezen aan de daarbij belanghebbenden, dat de suppletoire Kohieren van het patentregt over het tweede kwartaal dienstjaar 1818, op heden zijn gearresteerd en executoir verklaard, dat dien ten gevolge de daar in gebragte patentschuldigen, welke zich over hunne aanslagen mogen bezwaard vinden, hunne reclames deswegens volgens de Wet ingerigt, binnen drie maanden, en dus voor den 21 december 1818, aan den heer Controleur van de divisie, waarin zij zijn aangeslagen, zullen behooren in te zenden.

Leeuwarden, den 21 September 1818.

De Gouverneur voornoemd,
I. ÆBINGA VAN HUMALDA.

DEPARTEMENT DER DOMEINEN.

De RAAD en Rekenkamer der Domeinen, als bij Zijner Majesteits Besluit van den 18 januarij 1815, no. 20, ten dezen geautoriseerd, geeft aan de hierna genoemde reclamanten van schorren en aanwassen te kennen, dat de constitutieve titels van derzelver eigendom, met de door hen ingeleverde bewijzen, gezonden zijn aan de volgende Rentmeesters, als:

Naberman (Philippus), Naberman (Philippus) en Jan Schreurs, Noordman (H), Oort (Klaas), Ooijman (Jan), Overdiemen (Kerkmeesteren der Roomschgezinde Kerk en Gemeente in), Roest van Alkemade (Vrouwe Francina Angelica Gilles, Douariere), aan den Rentmeester der Domeinen te Haarlem, *J. H. Schmidt.*

Klijn (Cornelis) en Jannegje Roest, wed. Jasper Klijn, aan den Rentmeester der Domeinen van Dordrecht, *H. U. Sterling.*

Lamaison van Heenvliet (Jan) en deszelfs echtgenoote Jonkvrouwe Cornelia Graafland, Moerman (Pieter), aan den Rentmeester der Domeinen van den Briel, *H. van Lit te Geervliet.*

Noorlander (Arie), Onkhaar (Jan), aan den Rentmeester der Domeinen te Liesveld, *E. Vonck.*

Meijnen (Roelof), Michiels (Peter), Nessink (Willem Jan), Neuteboom (Jan), Jan Schulte en Jan Meulenbelt, aan den Rentmeester der Domeinen van Vollenhoven, *Sloet tot Westerholt.*

Michiels (Sjoert), Mignon (J. D.), Mulder (J. L.), de wed. H. D. Nanninga en Willem Reinders, Olivier (Sybren Alefs, Louw Alefs, Trijntie Alefs en Baukje Alefs), Antje Sijbrens Twijnstra en Jan Jansen van der Meij, Oostdongeradeel (Het Dijksbestuur van), aan den Rentmeester der Domeinen van Vriesland, Groningen en Drenthe, *F. van Boelens* te Beetsterzwaag, arrondissement Heerenveen, Grietenij Opsterland.

Dat die stukken op de gemelde Domein Kantoren ver krijgbaar zijn, tegen betaling van 50 cents voor het zegel van eiken constitutieven titel, en tegen behoorlijk reçu van een eigenaar of deszelfs gekwalificeerden.

De voormelde eigenaren worden tevens gewaarschuwd, dat het voor hen van belang is, zich van die constitutieve titels te voorzien, en dat, ingeval die stukken niet binnen zes maanden, na dagteekening dezer, afgehaald zijn, het departement der Domeinen zich voor de bezorging van die bewijsstukken niet meer verantwoordelijk zal houden, dewijl de eigenaren, zoo door de aan hen toegezonden kennisgevingen, als door deze bekendmaking, overvloedig zijn verwittigd, en zich zelven de nadeelen, te spruiten uit het verzuim van dezelve te ligten, zullen te wijten hebben.

's Gravenhage, den 17 september 1818.

De Raad en Rekenkamer der Domeinen,
(*get.*) FANNIUS SCHOLTEN, Vt.
Ter ordonnantie van denzelven,
(*get.*) JB. N. WARIN.

ITALIE.

MILAAN, *den 16 September.*

Den 23 heeft don *Gomez Labrador*, buitengewoon gezant van Spanje aan het hof van Napels, die zich op het fregat *de Sirene* naar Palermo begeven had, formele aanvrage gedaan om de hand van H. K. H. Prinses *Louise Charlotte*, dochter van Z. K. H. den hertog van Kalabrie, Kroonprins der beide Sicilien, voor Z. K. H. den Spaanschen Infant don *François de Paulo*. Deze aanvrage is door den Hertog van Kalabrie gratiendelijk toegestaan, en daarop heeft de ambassadeur verlof bekomen om aan de Prinses het portrait en eenen brief van den Infant aan te bieden.

Het schip *Istria*, aan den pacha van Egijpte toebehoorende, is van Alexandrie te Livorno, met eene lading granen en na eenen zeetogt van 43 dagen, aangekomen. Volgens berigten van de equipagie heerscht er, noch te Cairo noch te Alexandrie, eene besmettelijke ziekte. De oudste zoon van de pacha bevindt zich voortdurend in Arabie, alwaar hij zich van Derieh, de hoofdstad der Wechabiten, had meester gemaakt. Te Cairo en te Alexandrie waren, ter viering dezer gebeurtenis, groote feesten aangerigt. Toen het schip Alexandrie verliet, bevond zich de Pacha aldaar.

DUITSCHLAND.

LEIPZIG, *den 20 September.*

Heden is het 50 jarig regeeringsfeest van onzen Koning, alhier in het de meeste plegtigheid gevierd. Gister avond werd hetzelve door het luiden der klokken aangekondigd, hetwelk dezen morgen vroeg is herhaald geworden. Om 8 uren begaven zich de Magistraatspersonen, de Professoren, de studenten enz., in eenen optogt naar de Thomas-Kerk, om den Godsdienst bij te wonen, na het eindigen van denzelven kee de de optogt naar de marktplaats terug, alwaar het gezang, onder het geschal van pauken en trompetten, werd aangeheven.

Des middags had er een groot diner plaats, hetwelk Z. K. H. Prins *Frederik August*, die gisteren alhier aangekomen is, met zijne tegenwoordigheid vereerde. Des avonds was de geheele stad geïllumineerd.

COBLENTZ, *den 23 September.*

De oudheidkenners verzekeren, dat de graven die tusschen Ehrenbreitstein en het dorp Rothenhahn ontdekt zijn geworden, van de Romeinen afkomstig zijn. Men heeft op een der munten het hoofd van *Vespasianus*, en om een der geraamten een echt Romeinsche harnas, gevonden.

STUTGARDT, *den 24 September.*

Men verneemt dat H. M. de Keizerin weduwe van Rusland een bezoek bij de Koninklijke familie zal afleggen. Er is reeds bevel gegeven dat er appartementen op het slot voor Hoogstdezelve in gereedheid moeten gebragt worden.

Reizigers, welke gisteren met de post alhier aankwamen verhalen, dat in het Groothertogdom Baden, alle militairen plotselijk opontboden zijn, en de verlofgangers met wagens naar hunne garnizoensplaatsen worden gevoerd.

Heden ontvangt men deswegens het volgende berigt:

Karlsruhe den 22 September. Alle verlofgangers zijn plotseling naar hunne regementen opontboden en komen reeds met menigten aan. Het is natuurlijk dat hier over op onderscheidene wijze gesproken wordt. Moet deze maatregel dienen wegens de op handen zijnde terugtogt der occupatie legers uit Frankrijk, hetwelk waarschijnlijk is, dan is dezelve even verstandig als weldadig, en kan niet dan de goedkeuring wegdragen. Heden middag om 12 uren werden de wachthebbende officiers aan dezer stads poorten ingetrokken, en de wachten door den plaatsmajoor verzegeld.

DUSSELDORP, *den 24 September.*

Uit Henrij Chapelle (een Nederlandsch grensplaatsje op den weg van Aken naar Luik) schrijft men van den 20 het volgende: „ Het is bekend dat volgens de Nederlandsche wetten op de in en uitgaande regten, de commiesen het *droit de préemption* hebben, dat is het regt, om wanneer het hun toeschijnt dat de waren te gering aangegeven zijn, dezelve te kunnen houden, mits zij nog 12 perCent boven de aangegeven prijs betalen. Thans is dezer dagen een gedeelte der fijne wijnen, voor Z. M. den Keizer van Rusland naar Aken bestemd, door de Hollandsche commiesen op zoodanige wijze aangehouden, zoo dat, wanneer dit niet spoedig geredresseerd wordt, voor dat de wijn in de derde hand komt, de tafel van Keizer *Alexander* van de fijnste wijnen zal beroofd zijn.

HANAU, *den 25 September.*

Heden hadden wij het geluk, Z. M. Keizer *Alexander*, op zijne reis naar Aken, alhier te zien aankomen. Onze keurvorst had den generaal - majoor *van Ochs* Z. M. te gemoet gezonden, en van denzelven vernomen, dat de Keizer te Neuhof nachtverblijf had gehouden, en heden middag bij Z. K. H. te Wilhelmsbad zoude komen dineren.

Z. K. H. de keurvorst ging daarop Zijne Maj. tot Niederrodenbach te gemoet, alwaar de Keizer bij deszelfs aankomst zich in den wagen bij den keurvorst plaatste, en onder het gelui der klokken, en het gejuich der inwoners binnen deze stad aankwamen. Het geheele garnizoen stond bij die gelegenheid in parade.

Te Wilhelmsbad, alwaar Z. M. tusschen 2 en 3 uren, aankwam, werd Hoogstdezelve, niet alleen door den keurvorst, den keurprins, de keurprinses, benevens de prinsessen hare dochters, maar ook door den landgraaf *Karel* van Hessen en den Kroonprins van Beijeren, welke aldaar reeds vroeger aangekomen waren, verwelkomd. Op het diner werd de gezondheid van den Keizer, onder trompetten geschal gedronken. Na den maaltijd vertoefde Z. M. nog eenigen tijd bij de keurvorstelijke familie, en nam daarna afscheid van dezelve, om zich naar Frankfort te begeven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den 19 September.*

Hare Majesteit de Keizerin wordt dezen avond te Schönbrunn terug verwacht.

De *Oostenrijksche Opmerker*, vervat merkwaardige aanmerkingen, waarin de gevoelens worden te keer gegaan, van een artikel in het Engelsch dagblad *the Courier*, van den 6 augustus geplaatst, en door andere dagbladen gevolgd, en zelfs nog meerder uitgebreid. Bij dat artikel wordt de bijeenkomst der Souvereinen beschouwd als de hervatting van het Weener-Congres, geschorst door den inval van *Buonaparte*, en als moetende voltooijen hetgeen ten tijde van dat Congres onbeslist was gebleven. Hierop wordt aangemerkt, dat het Weener-Congres nimmer geschorst is geweest; dat het drie maanden na den inval van *Buonaparte* heeft voortgeduurd; dat het op de formeelste en bepaalste wijze is gesloten geworden; dat er dien ten gevolge geene reden van deszelfs hervatting zijn kan; en dat, wat aangaat een klein aantal punten, die om deze of gene bijzondere rede voor deszelfs sluiting niet beslist zijn, dezelve regelmatig zijn behandeld in daarna gevolgde onderhandelingen, van welke sommige derzelver oogmerk hebben bereikt, en andere zoo verre zijn gevorderd, dat het weinig passen zou, dezelve te storen.

Na zich eenigzins vermaakt te hebben met het belagchelijke der voorwerpen, welke de nieuwschrijvers willen dat in de bijeenkomst der Souvereinen zullen behandeld worden, besluit de *Opmerker*, met te zeggen: dat zij in derzelver deliberatien geene voorwerpen, dan van erkende noodzakelijkheid, zullen toelaten; dat de eerbied voor het geen is daargesteld, de afkeer van alle eigendunklijke wanorde, elk hunner maatregelen zal kenschetsen; dat zij den vrede der wereld, welke kwalijk begrepene nieuwigheden in de waagschaal zouden kunnen stellen, door hunne fermiteit, opregte eendragt, gematigdheid en grootmoedigheid, zullen weten te verzekeren, enz.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den 24 September.*

Ingevolge besluit van den 30 april ll., is het koningrijk Pruissen (met uitsluiting van Neufchatel en Valengin, die een bijzonder bestuur onder een' eigen staatsraad hebben), met opzigt tot het bestuur, in tien provincien verdeeld, ieder door een' opper-president voorgezeten. De gezamenlijke provincien bevatten 28 districten (*bezirke*), die weder in kantons (*kreise*) zijn verdeeld; in ieder dezelve bestaat een in twee afdeelingen gesplitst regerings-kollegie al het binnenlandsche, dat tot de onderscheidene ministerien behoort:

1. De provincie Pruissen met twee districts-besturen,

(*Zie verder de kant dezer bladz.*)

1. Dat van Koningsbergen, hetwelk, de rivieren daar onder begrepen, bevat $504\frac{43}{100}$ geographische vierkante mijlen, en, volgens de telling van 1816, 523,104 burgerlijke inwoners; 2. dat van Gumbinnen, hetwelk $298\frac{98}{100}$ vierkante mijlen en 351,058 inwoners bevat.

2. De provincie West Pruissen bevat het 3de district, hoofdplaats Dantzig, groot $150\frac{87}{100}$ vierkante mijlen en 233,998 inwoners sterk; en het 4de district, hoofdplaats Marienwerder, groot $328\frac{92}{100}$ vierkante mijlen en 325,187 inwoners sterk.

3. De provincie Brandenburg bevat het 5de district, hoofdplaats Berlijn, groot $1\frac{34}{100}$ vierkante mijlen en 185,844 inwoners sterk; (waarvan 3843 onder Charlottenburg behooren); het 6de district, hoofdplaats Potsdam, groot 376[illegible] vierkante mijlen en 506,299 inwoners sterk; en het 7de district, hoofdplaats Frankfort aan den Oder, groot 372[illegible] vierkante mijlen en 565,876 inwoners sterk.

4. De provincie Pommeren bevat het 8ste district, hoofdplaats Stettijn, groot $233\frac{12}{100}$ vierkante mijlen en 310,952 inwoners sterk; het 9de district, hoofdplaats Coslin, groot 263[illegible] vierkante mijlen en 234,421 inwoners sterk; en het 10de district, hoofdplaats Straalsund, groot $77\frac{54}{100}$ vierkante mijlen en 125,988 inwoners sterk.

5. De provincie Silezie bevat het 11de district, hoofdplaats Breslau, groot $172\frac{73}{100}$ vierkante mijlen en 481,906 inwoners sterk; het 12de district, hoofdplaats Reichenbach, groot $120\frac{45}{100}$ vierkante mijlen en 450,217 inwoners sterk; het 13de district, hoofdplaats Liegnits, groot $192\frac{86}{100}$ vierkante mijlen en 483,872 inwoners sterk; en het 14de district, hoofdplaats Oppeln, groot $239\frac{42}{100}$ vierkante mijlen en 498,130 inwoners bepaald.

6. De provincie Posen bevat het 15de district, hoofdplaats Posen, groot $310\frac{20}{100}$ vierkante mijlen en 570,758 inwoners sterk; en het 16de district, hoofdplaats Bromberg, groot $211\frac{42}{100}$ vierkante mijlen en 243,190 inwoners sterk.

7. De provincie Saksen bevat het 17de district, hoofdplaats Maagdenburg, groot $204\frac{70}{100}$ vierkante mijlen en 460,405 inwoners sterk; het 18de district, hoofdplaats Mersenburg, groot 187 vierkante mijlen en 485,531 inwoners sterk; en het 19de district, hoofdplaats Erfurt. De grootte van dit zeer verspreid district is niet opgegeven; de bevolking is op 234,477 inwoners bepaald.

8. De provincie Westfalen bevat het 20ste district, hoofdplaats Munster, groot $123\frac{61}{100}$ vierkante mijlen en 347,537 inwoners sterk; het 21ste district, hoofdplaats Minden, groot $94\frac{73}{100}$ vierkante mijlen en 335,609 inwoners sterk; en het 22ste district, hoofdplaats Arensberg, groot $143\frac{70}{100}$ vierkante mijlen en 374,513 inwoners sterk.

9. De provincie Kleef en Berg bevat het 23ste district, hoofdplaats Keulen, groot $61\frac{77}{100}$ vierkante mijlen en 324,632 inwoners sterk; het 24ste district, hoofdplaats Kleef, groot $49\frac{81}{100}$ vierkante mijlen en 210,147 inwoners sterk; en het 25ste district, hoofdplaats Dusseldorp, groot $46\frac{70}{100}$ vierkante mijlen en 377,775 inwoners sterk.

10. De provincie van den Neder-Rhijn bevat het 26ste district, hoofdplaats Coblentz, groot $92\frac{58}{100}$ vierkante mijlen en 337,478 inwoners sterk; het 27ste district, hoofdplaats Aken, groot $66\frac{78}{100}$ vierkante mijlen en 307,324 inwoners sterk; en het 28ste district, hoofdplaats Trier, groot $128\frac{85}{100}$ vierkante mijlen en 288,349 inwoners sterk.

FRANKRYK.

PARYS, *den 26 September.*

De heer *Fualdes* is in zijn departement terug gekomen, en zal zich dadelijk naar Albij begeven, om kennis te nemen van de nieuwe procedure. Daar zijn naam, tegen zijnen wil, eenige vermaardheid heeft gekregen, ondervindt hij reeds het onaangename van die vermaardheid. Gedurende zijn verblijf te Parijs vergezelden de nieuwsgierigen zijne schreden, en men wenschte te weten, om welke reden hij in de hoofdstad was gekomen. Onder andere lezingen, meende men ook, dat hij het getal der sollicitanten was komen vergrooten, en dat hij getracht had partij te trekken van het belang, hetwelk hij inboezemt, ten einde gunsten en posten te bekomen; er bestaat geen gezegde hetgeen meer van grond ontbloot is, en minder strookt met de gevoelens, welke den heer *Fualdes* bezielen.

Indien het publiek noodig mogt hebben te weten, om welke reden de heer *Fualdes* eenige weken te Parijs is gebleven, en van het gouvernement de gunst te hebben ontvangen, welke hij gevraagd had, zoo zouden wij antwoorden, dat hij opgehouden is door eene zeer langdurige en zeer ernstige ziekte, na welke hij nog verscheidene dagen is opgehouden door eene omstandigheid, die expres scheen geboren te zijn, om zijn vertrek te vertragen. Het geval wilde, dat hij eene plaats had besproken in hetzelfde rij-

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

tuig, tegen denzelfden dag en voor dezelfde bestemming, als mejufvrouw *Rose Pierret*, die op dat oogenblik van de Montagnes Adriennes afkwam, om naar het gebergte van Rovergne terug te keeren.

De heer *Fualdes*, zich zelven altoos gelijk blijvende in de gevoelens, die hem bezielen, oordeelde het ongeschikt te zijn, om met het beminnelijk afgedankt meisje van het koffijhuis Beaujon dezelfde reis te doen.

De instructie van de nieuwe procedure van Albi is zeer gevorderd. Men meent, dat zij die weinige nevels zal verdrijven, die omtrent de oorzaken en omstandigheden van den moord van den heer *Fualdes* nog zijn overgebleven. Men voegt daarbij, dat *Bastide Gramont* en de notaris *Tence* zich zeer bezwaard vinden door bewijzen, die reeds ten hunnen opzigte verzameld zijn, en dat het eerste vermoeden, omtrent den voormaligen commissaris *Constans*, dagelijks meer en meer versterkt wordt. Men gelooft, dat de ze laatste, ten gevolge der instructie gal genoodzaakt worden, om op te geven, waar de lierspelers zich bevinden.

In het departement van de Opper-Marne is, in het dorp Chadrat, door de onvoorzigtigheid van eenen persoon, die een snaphaanschot in een rieten-dak gedaan heeft, eenen brand ontstaan, die 67 gebouwen in de asch gelegd, en den oogst en het huisraad van 49 familien vernield heeft. De schade wordt op 300,000 fr. begroot.

Volgens particuliere berigten van Aken, rekende men, dat aldaar, voor den 20 dezer, reeds over de 10,000 vreemdelingen aangekomen waren.

Andere berigten van daar, en welke vertrouwen schijnen te verdienen, melden, dat de Prins *van Metternich* aan verschillende personen verklaard heeft, dat het congres zich eenigl ijk bestissend bezig houden zal met de kwestie de ontruiming van Frankrijk, en dat alle andere zaken, die zouden kunnen ter bane komen en tusschen de Souvereinen besproken worden, noch diplomatiesch noch plegtig tot een onderwerp van discussie zullen gemaakt worden.

Men heeft te Parijs eene inschrijving geopend ten voor deele van de Fransche uitgewekenen in de provincie van Texas in Noord-Amerika, waar zij zich in eene soort van maatschappij vereenigd, en den door hun bezetten of in genomen grond *Champ d'Asile* [Wijkveld] genoemd hebben. De heer *Felix Desportes* is de eerste inschrijver, ter somma van 300 fr. Overigens schijnt die inschrijving nog niet veel opgang te maken.

Van den 29.

In Noorwegen heerscht, vooral onder het landvolk, een groot misnoegen, hetwelk tijdens den Koning en de Kroonprins te Christiana waren, is uitgebroken; geheele scharen van boeren trokken naar die stad op, om in persoon, op eene vrij ongepaste wijze, hunne bezwaren voor den Koning te brengen, maar werden door eenige troepen, die hun te gemoet gezonden werden, genoodzaakt om wederom af te trekken, hetgeen gezegd wordt zonder bloedstorting te zijn toegegaan, en weinig moeite gekost te hebben, daar de boeren ongewapend waren. Maar sedert moeten de misnoegden een vertoog aan den Koning ingezonden, en daarbij stoutelijk op de afzetting van eenige voorname beambten, vooral van den minister van financien, op de afschaffing van den post van gouverneur-generaal van Noorwegen, en op de ontbinding van den geheelen landdag, op wiens onafhankelijkheid zij geen vertrouwen genoeg hadden, aangedrongen hebben.

Te Duinkerken, van waar in 1790, 34 walvischvaarders uitvoeren, maar welke belangrijke tak van welvaart voor Duinkerken sedert vele jaren aldaar geheel had opgehouden te bestaat, wordt thans wederom een eerste schip ter walvischvangst uitgerust, door den heer *M. L. Dagneau*, aan welken reder Z. M. toegestaan heeft, om zijnen naam aan dat schip te geven.

Den 25 dezer zijn op de Yonne, om naar Parijs af te zakken, 3000 stukken nieuwen wijn ingescheept. In vele jaren heeft men zulk eenen rijken en voortreffelijken wijnoogst in Bourgogne niet gezien als dit jaar; de oogst bedraagt nog een vierde meer dan men had durven hopen, en de qualiteit is uitstekend.

VALENCIENNES, *den 27 September.*

Men ziet, in de onderscheidene hoofdkwartieren van de contingenten; welke het centrum en den regter vleugel van het bezettings-leger uitmaken, toebereidselen, die meer en meer het aanstaand vertrek van dezelve troepen aankondigen, vele equipagien en paarden, behoorende aan officieren van den generalen staf, worden verkocht. Al de troepen bevinden zich nog in hunne vorige kantonnementen, doch de officieren bekomen geen verlof meer om dezelve te verlaten. Bij het Engelsch contingent worden de ontbrekende plaatsen, door het vertrek van verlofgangers, of personen, welke hunnen tijd hebben uitgediend, sedert lang niet meer door andere soldaten uit Engeland vervangen, en men verzekert in het hoofdkwartier, dat de Britsche regering reeds de noodige transportschepen heeft gehuurd, ten einde het korps, bestaande nog uit 22,000 man, aan boord te nemen.

Men verzekert reeds, dat het legioen du Nord, de bezetting dezer stad zal uitmaken. Alle deze geruchten veroorzaken in de Noordelijke departementen eene groote vreugde. De vrijwillige werving gaat steeds voort en de ligting van de eerste 40,000 man zal tegen het einde van de aanstaande maand afgeloopen zijn.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 29 September.*

In het dagblad der provincie Luik leest men het volgende artikel:

„Eenige Italiaansche landloopers, welke sedert langen tijd onder den naam van monniken van den berg Saint Bernard rond loopen, van falsifeiten overtuigd, en als zoodanig uit verscheidene landen verjaagd zijnde, doorkruissen thans dit Rijk, onder den naam van trapisten van Zwitserland. In weerwil der afgetroggelde certificaten, waarvan zij bezitters zijn, zoo magtigen mij de betrekkingen, welke ik met de waardige opperhoofden dezer aanzienlijke orde heb, te verklaren, dat die bedriegers nooit leden zijn geweest van eenig huis, hetwelk zij inroepen, en dat er zelfs in Zwitserland geen huis van die orde meer bestaat.

Van den 30.

Men meldt van Gent, onder dagteekening van gisteren: „De heer *Dubar*, eigenaar van het dagblad van Oost- en Westvlaanderen, is gearresteerd, en twee bewaarders zijn in het bureau gebleven. Tot nog toe weet men de oorzaak hier van niet.

Van den 1 October.

Eergisteren zijn hier aangekomen de graaf *de la Mussaye*, gevolmagtigd minister van Frankrijk bij het hof van Hanover, komende van Parys en gaande naar Hanover; en de heer *Munri*, kabinets courier van Z. B. M., komende van Spa en afgestapt bij Z. E. den ambassadeur van Engeland.

's GRAVENHAGE, *den 1 October.*

Naar men verneemt heeft Z. M. het reglement op het bestuur der Evangelische Lutherschc Kerk in het koningrijk der Nederlanden, finaal gearresteerd en verbindende verklaard voor alle de Luthersche gemeenten; die van Hoorn en Zwolle zijn echter voor als nog in die organisatie niet begrepen.

De gezanten van Rusland en Denemarken hebben deze residentie verlaten en zijn naar Brussel vertrokken. Ook zijn reeds vele leden van den Raad van State en andere hooge en mindere ambtenaren met derzelver gevolgen en meubelen derwaarts op reis gegaan. De Minister van den Waterstaat en Publieke Werken, zal, met een gedeelte van deszelfs bureau, binnen eenige dagen aldaar gevestigd zijn; zullende, na den 5 dezer, de correspondentie en andere stukken aan dat Ministerie te Brussel moeten worden geadresseerd. De andere Ministerien zullen tegen den 13 dezer in die stad in volle werking zijn.

Bij Koninklijk besluit van den eersten dezer, is de heer *M. Piepers*, tot dusverre Secretaris van Staat voor de zaken van Oorlog, op zijn verzoek, in die betrekking eervol ontslagen, en tevens benoemd tot lid van den Raad van State.

Aan den Adjudant-Generaal is opgedragen, om, op den 5 october, de portefeuille van het departement van Oorlog over te nemen, en de zaken van dat departement, *ad interim*, te besturen.

AMSTERDAM, *den 1 October.*

Het is bekend, dat te voren de Predikanten bij de evangelische lutherschc gemeenten hunne wetenschappelijke vorming op Duitsche akademien ontvingen. Dat deze inrigting, bij veel goeds, ook groote zwarigheden had, was lang ingezien. Maar de voormalige staatsvorm stond het opheffen dezer zwarigheden in den weg. Bij de tegenwoordige Grondwet van het koningrijk der Nederlanden, hield dit beletsel op, en een weldadig besluit van Z. M. in het vorig jaar genomen, gaf aan de studenten van het Evangelisch lutersch kerkgenootschap de gelegenheid, zich in het vaderland tot den kerkdienst voor te bereiden. De heeren *Kemper*, *Bonn*, *Gefken* en *van Gennep*, werden tot curatoren dezer belangrijke stichting benoemd, terwijl bij het overlijden van den heer *Gefken*, het collegie door de benoeming van de heeren *H. H. Klyn* en *F. J. L. Schröder*, voltallig werd. De eerste bemoeijing van deze heeren was natuurlijk het voordragen van geschikte personen tot het onderwijs bij genoemd seminarium, doch het achtereenvolgend bedanken der beroepen hoogleeraren *Schott*, *Köthe* en *Bengel*, stelde hunne wenschen en het gerekt verlangen van het evangelisch lutersch kerkgenootschap naar de vruchten dezer inrigting gedurig te leur. Des te aangenamer is het ons, thans te kunnen berigten, dat de laatst beroepen hoogleeraar PLUSCHKE, van Leigzig, het aan hem opgedragen beroep werkelijk heeft aangenomen, en zijne lessen nog in dit jaar aanvangen zal, terwijl de benoeming van den buitengewonen hoogleeraar, door welke deze inrigting haar volle beslag bekomt, dagelijks verwacht wordt.

UTRECHT, *den 1 October.*

Gisteren hebben de troepen, bestaande uit 22,000 man infanterie, in het kamp bij Zeist, groote manoeuvres gemaakt en gevuurd; wordende door Z. K. H. den Prins van Oranje zelve gekommandeerd; welke manoevres van des morgens 7, tot des namiddags 3 à 4 uren geduurd heeft.

Z. M. de Koning, wordt den 3 dezer, in het kamp verwacht.

ARNHEM, *den 30 September.*

Extract uit een' particulieren brief uit Aken, den 27 September.

Heden namiddag ten vijf uren is alhier Zijne Majesteit de Koning van Pruissen gearriveerd, zonder dat eenige plegtigheid bij Hoogstdeszelfs aankomst plaats had.

Een uur te voren arriveerde de hertog *van Wellington*. Laatstgemelde, voor wien eene eerewacht van 30 man met een officier gekommandeerd was, heeft voor deze bedankt, en alleen de twee schildwachten voor deszelfs hôtel, en eene bij zijne pakkaadje behouden.

Natuurlijk hebben de noodige maatregelen bij het verblijf der Souvereinen en het groote aantal vreemdelingen van allerlei slag bijzondere maatregelen van policie doen nemen. Zoo heeft zich ook reeds sedert eenige tijd elke vreemdeling van een *permis de séjour* moeten voorzien. Onder, schijnt dit hier ten eenemaal ongewoon te zijn; althans in een tijdverloop van drie dagen zijn een twintigtal waarden, wegens verzuim van aangifte, tot geldboeten veroordeeld. Opmerkelijk is hierin dat van de zijde der ambtenaren, wat de vreemdeling betreft, de uiterste beleefdheid wordt in acht genomen. Zoo zijn ook, om zoo veel mogelijk knevelarijen te voorkomen, onder anderen voor de loonbedienden vaste bepalingen gemaakt: voor eenen geheelen dag betaalt men vijf franken, voor eenen halven vier, en voor eene enkele boodschap tien *sous*. In elk logement moet eene, door het policeij-directorium geviseerde lijst van hetgeen te bekomen is, met de prijzen voorhanden. Deze laatsten zijn evenwel thans niet meer gelijk voor weinige dagen. In de logementen, welke men slechts van den vierden of vijfden rang kan rekenen, is het gebruik van eene kamer daags op tien franken bepaald. Bijzonder in deze week, wanneer men ook vreemdelingen uit nieuwsgierigheid alleen, verwacht, zijn de kwartieren hoog gesteld, moetende men voor een appartement van drie of vier vertrekken tot 200 à 300 franken daags betalen. Niet waarschijnlijk is het dat deze duurte, wanneer de aanvang van het kongres eenmaal zijn beslag heeft, zal aanhouden.

Zonderling onderhoudend is het lezen der nieuwspapieren van den meest nabijgelegen omstreek, uit hoofde van de geheel en al uiteenloopende valsche berigten en beschrijvingen, welke men daarin opgenomen vindt. Doch zal dit niet vreemd voorkomen, en voor zulke narigten voorzichtig maken, wanneer men weet, dat er, onder de lieden die zich hier tot zulke correspondenten verledigen, een is, (een voormalig *Commissaire du Gouvernement* in de tijden der republiek) die er zich zelfs op beroept dagelijks twee berigten naar Parijs te zenden, het eene aan een ultra-roijalistisch, en het andere aan een ultra-liberaal dagblad.

Dat de hertog *van Richelieu*, de graaf *van Bernstorf*, en de Prins *van Hatzfeld* (Pruissisch ambassadeur bij het hof der Nederlanden) hier zijn aangekomen, zult gij uit de nieuwspapieren gezien hebben.

Van den 28 September, *des avonds ten half 10 uren*.

Op dit oogenblik rijdt alhier, onder klokkengelui en het aflossen van het tot dit einde aan de poort geplaatste geschut, Zijne Majesteit Keizer *Alexander* binnen. Omstreeks drie uren in dezen namiddag was een eskadron huzaren tot Hoogstdeszelfs ontvangst, op den weg geplaatst.

Om een uur arriveerde, onder dezelfde plegtigheden, Zijne Majesteit de Keizer van Oostenrijk. Zijne Majesteit de Koning reed Hoogstdenzelven tot voor de poort te gemoet. Op dezelfde wijze werd ook dezen avond Keizer *Alexander* door den Koning, den Keizer *Frans*, en den hertog *van Wellington* verwelkomd.

Deze voordemiddag ontving de Koning successivelijk den burggraaf *Castlereagh*, den hertog *van Wellington* en den hertog *Richelieu*, waarna Hoogstdezelve zich eenen geruimen tijd op het balcon van deszelfs hôtel vertoonde.

(*Het vervolg op de kant dezer bladzyde.*)

Dus bevinden zich nu de hooge Personaadjen uit welke het Kongres bestaan moet alle hier. Men verwacht nu met beidend verlangen naar hetgeen van de eerste zamenkomsten zal komen uitlekken.

Dezen avond is de stad geïllumineerd, waarbij het Raadhuis, waarvan alleen de zeer fraaije trap met den ingang, benevens eene enkele reij der tweede verdieping, verlicht is, eene zeer schoone vertooning maakt.

Rector en Senaat der Hoogeschool te Groningen berigten, ter voldoening aan artikel 211 van het Koninklijk besluit, van den 2 augustus 1815, no. 14, dat de uitgeloofde gouden medailles, voor dit jaar, zijn toegewezen:

In de Faculteit der Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren, aan den heer *A. de Groot*, Student in de Godgeleerdheid alhier.

In de Faculteit der Godgeleerdheid, aan den heer *J. Muntendam*, Candidaat in de Godgeleerdheid alhier; den zelfden, die ook in het vorige jaar, bij deze Faculteit, een gouden medaille behaald heeft; en

In de Faculteit der Regtsgeleerdheid, aan den heer *H. Cock*, Candidaat in de Regtsgeleerdheid te Utrecht; doch dat er in de Faculteiten der Geneeskunde en der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, geene der ingezondene Verhandelingen heeft kunnen bekroond worden.

Dat voorts deze eereblijken aan bovengenoemde verdienstelijke jongelingen, op eene plegtige wijze, zullen worden uitgereikt; op Donderdag den 8 October aanstaande, des morgens ten 11 uren, in het koor der Akademie-kerk alhier; wanneer de Hoogleeraar *P. Driessen*, het Rectoraat dezer Hoogeschool, met eene plegtige redevoering: *de novis in hac Academia rerum naturalium studii incrementis ad communem civium utilitatem convertendis*; dat is: *over de nieuwe hulpmiddelen, ter beoefening der Natuurkundige Wetenschappen by deze Hoogeschool daargesteld, ten algemeenen nutte der ingezetenen aan te wenden*; zal overdragen aan den Hoogleeraar *J. Baart de la Faille*.

Nog hebben Rector en Senaat het genoegen te berigten, dat er, behalve de bekroonde Verhandeling van den heer *Muntendam*, onder de stukken, die bij de Faculteit der Godgeleerdheid zijn ingezonden, nog twee zoo voortreffelijk geoordeeld zijn, dat die Faculteit besloten heeft, de namen van de schrijvers dier Verhandelingen, in de jaarboeken der Hoogeschool op te geven; en dat zich, als zoodanigen, hebben bekend gemaakt de heeren *Abraham des Amorie van der Hoeven*, Student in de Godgeleerdheid, bij het Seminarium der Remonstranten, te Amsterdam, en *J. G. Sluijter*, Student in de Godgeleerdheid alhier.

TH. VAN SWINDEREN,
Secretaris van den Academischen Senaat te Groningen.

(*Het vervolg op bladzijde drie.*)

** Na een langdurig en smertelijk lijden, overleed heden onze waarde en hartelijk geliefde moeder SJOUKJE DIJKSTRA, wed. CLAAS BOSKER, in den ouderdom van circa 67 jaren. Haar deugdzaam leven en liefde voor de Godsdienst, en haar vertrouwen op JESUS zoenoffer; doet ons op hare zalige standverwisseling hopen, en dat alleen kan ons smertelijk verlies lenigen.

LEEUWARDEN, den 19 September 1818. — L. BOSKER, *Mede uit naam van myne Broeders.*

** Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijne zeer geliefde en eenige zuster, ANNA CATHARINA VREDE, in den ouderdom van 54½ jaar, aan de gevolgen eener slijmberoerte.

LEEUWARDEN, den 27 September 1818. — IJMKJE VREDE.

** Heden overleed aan eene uitteerende ziekte, ons jongst Dochtertje, JANKE MARIA, oud circa twee jaren.

LEEUWARDEN, den 28 September 1818. — J. H. BERGHUIS KRAK. B. S. KRAK, geboren KUTSCH.

** Heden overleed tot mijne en onze beide Ouders in nige smert en droefheid, mijne waarde en tedergeliefde echtgenoote, DEBORA JANS VELDKAMP, in den ouderdom van 30 jaren en 4 maanden, na eene genoeglijke echtverbindtenis van circa 8 jaren, aan eene ziekte van eenige dagen en bijkomende toevallen, mij nalatende 3 kinderen, welke hun verlies nog niet kunnen bezeffen. Wenschende in dezen den Heere te zwijgen, en zijn doen Majesteit en Heerlijkheid te rekenen; verzoeke van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

BALK, den 30 September 1818. — A. M. TROMP.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART.

HARLINGEN den 2 October Binnen gekomen het Tjalkschip *de Vrouw Rosina*, kapt. Albert H. Lakkien, met hout van Noorwegen.

Den 3 dito binnen gekomen het koffschip *de Goede Verwachting*, kapt. Jurjen J. Schuuring, met Hout van Nerva; de smakschepen *de Waakzaamheid*, kapt. Coert W. Stuit, *de Vrouw Anna*, kapt. H. A. Smit, *de Vrouw Lammegina*, kapt. J. B. Goosens, *de Vrouw Lammegina*, kapt. Otte P. Smid, het koffschip *Windlust*, kapt. Geert R. Engelman, het tjalkschip *de Jonge Gerrit*, kapt. G. E. Broekema, alle met Hout van Noorwegen; het tjalkschip *de drie Gebroeders*, kapt. M. H. Groenewoldt, met Granen van Dantzig. Uitgezeild het schoner schip *Lively*, kapt. William Baijes, met Boter naar Londen.

Den 4 dito binnen gekomen het schonerschip *Hoope*, kapt. Enos Page; het sloepschip *Union*, kapt. A. Gallewaij; het galjootscheepje *de Vrouw Hendrika*, kapt. Klaas van den Oever, alle drie met Ballast van Londen; het koffschip *de Vrouw Lubbegina*, kapt. Klaas H. de Weerd, met Hout van Memel; het schoner schip *Margaretha*, kapt. Laas Jacobsen, met Hout van Noorwegen; het tjalkschip *de Jonge Evert*, kapt. H. Willems, het koffschip *de Jonge Dirk*, kapt. Thomas Smit, beide ledig van Amsterdam.

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 2 OCTOBER 1818 *f* 39-10-: a *f* 40-:-: Grove Kaas *f* 26-:-: a 30-:-:

De middelprijs der UIT- EN INLANDSCHE ROGGE- en TARWE, was dienzelfden dag

ROGGE, 208 Goud Guldens het Last.

TARWE *f* 10 - 18 - 0 het lopen.

STAAT van de Middelpryzen der Granen en andere Objecten, welke op de Weekmarkt te Leeuwarden, den 2 October 1818 zyn verkocht. Volgens Amsterdamsche Maat en Gewigt.

	Gls.	Cts.		Gls.	Cts.
Tarwe van 4500 ℔	423	— 00	Tarwen Brood	—	21
Oude dito	387	— 00	Roggen Brood	—	7
Oude Roode dito	441	— 00	Rundvleesch	—	27½
Dito, nieuwe	324	— 00	Kalfs dito	—	30
Rogge	288	— 00	Schapen dito	—	17½
Garst	257	— 00	Vark. dito versch	—	30
Boekweit	243	— 00	—— dito gerookt	—	45
Haver	189	— 00	Genever	1	— 90
Dito van 2500 ℔	162	— 00	Hooi (per 100 ℔)	1	— 90
Witte Boonen		— 00	Stroo	1	— 50
Groene Erwten	468	— 00	Turf	—	70
Graauwe Erwten	612	— 00		—	80
Boter (per ℔)		— 50		—	90
Graauwe Kaas		— 9½		—	100
Aardappelen	4	— 75			

Accordeert met het Register der Middelpryzen te Leeuwarden, den 2 October 1818.

De President-Burgemeester, J. D. WIERDSMA.

SCHIEDAM, *den 2 October.*

Genever, de 30 Virtels zonder fust . . . 12½ *&*

—— Amsterdamsche proef . . . . 13¼ —

Zonder de belasting.

BEURS-PRYS DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 3 October 1818.

Holland, Werkelijke Schuld	2½	pCt.	44¼	a	44½
—— Restanten uitgestelde dito			1½	a	1⅜
Holland, Kansbilletten van dezelve		*f*	25¼	a	25½
—— Schuldbekentenissen 1815	5	pCt.	95¾	a	96¼
—— Idem 1818	5		90	a	90¼
—— Loten van dito		*f*	107	a	108
—— Aand. Nederlandsche Bank			135	a	137
Frankrijk, Tiers Consolidés	5		76½	a	77
—— Certificaten van dito				a	
—— dito in Parijs			68½	a	69
Engeland, Geconsolideerde	3			a	
Rusland, bij *Hope en Comp.*	5		88½	a	88¾
Pruissen, bij *J. van Beek-Vol.*	5		97¾	a	98¼
Saksen, bij *Braunsberg en Comp.*	5			a	
Spanje, 1805, bij *Hope en Comp.*	5½		15¾	a	16¼
—— 1807, bij dito	5½	pCt.	31½	a	32
—— Coupons		*f*	10¼	a	10½
Weener-Bank, bij *Goll en Comp.*	5	——		a	
—— dito bij dito	4	——		a	
—— Certificaten bij dito	2½		31¾	a	32
—— Metalick 1815	2½		33¼	a	33½
—— idem 1816	5		67¾	a	68¼
—— idem 1816	1		13½	a	13¾
Certificaten Monte di Milano	5			a	
—— Napels	5		70½	à	71
—— Adm. dito	5		73½	à	74¼
Deensche Kroon	4		74¾	a	75¼
—— Tollen	4		74	a	75
—— Leen- en Wisselbank	4		74¼	a	75¼
—— Aziatische Comp.	5		87¾	a	88¼
—— Coupons			81	a	82
Amerika, bij *Hope en Comp.*	5½	——	105	a	105½
—— bij *Staphorst*, 1805	5½	——	99¾	a	100¼

De ondergeteekende, behoorlijk geprocureerd door Mejufvrouw de weduwe STEINBERG, woonachtig te *Elberfeld*, en aldaar Negotierende op de firma van J. A. STEINBERG, verwittigt bij dezen de belanghebbenden, dat, door de weduwe STEINBERG opgemeld, is gerevoceerd en ingetrokken, de last en commissie, welke tot dus verre door den Heer JOHAN STEINBERG, wonende aan de Noorder Haven te *Groningen*, als *Commissionair*, voor opgemelden firma, is waargenomen; met waarschuwing aan de Debiteuren, om aan opgemelden JOHAN STEINBERG *geene Uitbetalingen* te doen, en aan elk, wien zulks mogt aangaan, om dezelven JOHAN STEINBERG, *niet verder* als *Commissionair* van meergemelden firma, *te erkennen*; terwijl tevens alle de genen, welke door voorzeiden JOHAN STEINBERG, wegens door hem, in opgemelden kwaliteit, verkochte KOOPMANS GOEDEREN, *Gelden mogten schuldig zyn*, verzocht worden daar van, inwendig *zes weken*, *betaling te doen*, ten huize van den ondergeteekenden, wonende te *Groningen* in de Heerestraat.

GRONINGEN, den 17 September 1818. — Mr. H. NIENHUIS.

AANBIDDING VAN HET H. SACRAMENT DES ALTAARS, *ten gebruike voor de leden van de Broederschap der gedurige Aanbidding. Opgedragen aan de R. C. Gemeente van 's Gravenhage, door H. TOMAS, R. C. P. en Pastoor aldaar.* Dit, voor de leden dezer Broederschap niet alleen, maar voor alle Roomsch Catholijken belangrijke Werkje, hetwelk *met eene aanpryzende goedkeuring* is voorzien, wordt heden voor 16 Stuivers uitgegeven te Amsterdam, bij C. L. SCHLEIJER, en is mede te Leeuwarden, Harlingen, Sneek, enz., in alle Boekwinkels te bekomen.

Het tweede Stukje, van de HANDLEIDING TOT DE KENNIS DER PLANTEN, *gevolgd naar het Hoogduitsch van C. L. WILLDENOU, met Platen door Mr. G. WTTEWAAL*, is heden van de Pers gekomen bij J. C. SEPP EN ZOON, Boekhand. te Amsterdam en alom verzonden. Prijs *f* 2 - 2 - : Van dit Werk, onmisbaar voor ieder die zich in de Botanie wil oefenen, zal het derde of laatste Stukje, in het begin der volgende maand gereed zijn.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN STELLINGWERF-WESTEINDE, convoceeren de Hervormde Floreenpligtige Ingezetenen van den dorpe Blesdijke, om op den 13 October eerstkomende; te compareeren in de Kerk aldaar, des morgens ten elf uren- ten einde te stemmen twee KERKVOOGDEN, de Rekening op te nemen en na welbevinding te sluiten.

WOLVEGA, den 30 September 1818. — *Ter ordonnantie van dezelven,* R. ATTEMA, *Secretaris.*

De Secretaris en Notaris Dr. P. J. MEBIUS, zal op Woensdag den 7 October 1818, des namiddags ten 2 uren, in de herberg te Blesfum, bij Boelgoed verkoopen:

De VRUCHTEN van eenige Akkers Land, nabij de Buren aldaar, bestaande in AARDAPPELEN, KOOL en andere GROENTEN.

De Notaris Mr. T. CANTER VISSCHER te Bolsward, zal ten overstaan van eenen daartoe bevoegden beambte publiek bij strijk- en verhooggelden aan den meestbiedenden presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE, HORNLEGER, SCHUUR en STALLINGE voor twaalf Koeijen en één Paard, cum annexis, gequoteerd met letter F, no. 709, benevens 22½ Pondematen alleruitmuntendst best GREIDLAND, staande en gelegen buiten de Blaauwpoort onder het behoor van de stad Bolsward, bij *Wiebe H. Koster*, als huurder wordende gebruikt tot Sint Petri en 12 Mei 1819, dan vrij van huring, en zulks bij percelen.

1. De Huizinge, Hornleger en Schuur is beschreven op . . . *f* 700 - 0 - 0
2. Acht Pondematen, per Pondemate op . . . - 440 - 0 - 0
3. Zes Pondematen, —— . . . - 503 - 0 - 0
4. Vijf Pondematen, —— . . . - 517 - 15 - 0
5. Drie en een half Pondemate, per Pondemate op . . . - 330 - 0 - 0

Wie daar aan gadinge maakt, kome op Donderdag den 8 October 1818, bij den finalen palmslag, in het Logement *de Wynberg*, te Bolsward, des namiddags ten twee uren, en koope op Condition dan voor te lezen, die inmiddels te zien zijn bij den Notaris T. CANTER VISSCHER, te Bolsward.

De Secretaris A. L. POTMA, te Workum, zal ten overstaan van eenen daartoe bevoegden Beambte, op Vrijdag den 9 October 1818, des namiddags ten 2 uren, bij de provisionele, en des avonds ten 5 uren, bij de finale toewijzing, ten huize van *T. Stalman*, kastelein in de groote Stal aldaar, publiek verkoopen:

Een extra welgebouwd KOF-SCHIP, *de Vrouw Janke* genaamd, thans leggende bij de Groote Stal te Workum, lang over steven 65, wijd 17½, en hol 6¼ voeten, bevaren geweest door Schipper *Wieger S. Hobma*, met alle zijne annexen bij Inventaris op de Billetten gespecificeerd.

De Notaris VAN DER LEIJ, Secretaris te IJlst, zal ten herberge van *Hotze Hyltjes van der Wey*, te Sneek, op Dingsdag den 13 October 1818, des namiddags ten 1 uur, publiek bij den finalen palmslag, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, en zeventig en een half pondematen LAND, staande en gelegen te Oosthem in Wijmbritseradeel, thans en tot St. Petri 1819 in gebruik, bij *Tjibbe Harmens Wiersma* en *Zytske Jorryts*; welke Zathe bij stukken zal worden geveild, onder regt van zamenneming.

Voorts, nog twee stukken LOSLAND, en een REIDPOLTJE, te Sandford. Alles breeder bij billetten.

DR. M. VAN DEN ACKER, Notaris te Joure, zal op Woensdagen den 14 en 28 October 1818, telkens des namiddags precies ten 2 uren, bij de provisionele en finale toewijzing, de eerste ten huize van *Sake R. Koopmans*, en de laatste ten huize van *P. van der Meulen*, beide kasteleins te Oldeboorn, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen: Eene hechte en sterke HUIZINGE, voorzien van beneden en boven Kamers, enz., met ERF en TUIN, staande en gelegen te Oldeboorn, en aldaar gequoteerd met no. 209, op den 12 Mei 1819 vrij te aanvaarden.

B O E L G O E D.

Op Donderdag den 8 October 1818, ten elf uren voor den middag, ten huize van *Frans de Vries*, op de hoek van de Wirdumerdijk, te Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. PIETER ANDREÆ aldaar, van VELERHANDE SOORTEN VAN BLOEMBOLLEN, waar onder *Ranunculen, Tulpen, Duc van Tol, Anemonen, Hyacinten* enz.

Eene WEDUWE, wonende binnen deze Stad, de vereischte bekwaamheden bezittende, om grondig onderwijs te geven in alle VROUWELIJKE HANDWERKEN, en verders wat tot eene goede opvoeding vereischt wordt, verzoekt door dezen Ouders of Voogden, welke genegen zouden zijn, hunne Kinders of Pupillen, op voordeelige Conditien, het zij in de geheele of halve Kost, te engageren, zich ter bekoming van nadere informatien te vervoegen bij den Drukker dezer Courant; Brieven worden gefrankeerd verzocht en te doen voorzien met de letter X.

Al wie vermist 7 LAMMEREN, kan dezelve, mits bewijzen van eigendom produceerende, de kosten betalende en zich voor den 27 October 1818 aanmeldende, terug bekomen, bij den ondergeteekenden. FEDDE H. TALSMA, *te Wijkerup.*

Men verlangt een LEERLING in een Apotheek, op voordelige Conditien, het zij in of buiten de kost; adres bij A. BOS, Apotheker te Bolsward; mits Brieven Franco.

BOEREN GOUDMYN,

OF HANDLEIDING TOT DE KUNST OM VAN VERSCHILLENDE SOORTEN VAN LANDERIJEN HET MEEST MOGELIJKE NUT TE TREKKEN, MEER VEE TE KUNNEN HOUDEN DAN NAAR GEWOONTE, EN HETZELVE OVER HET GEHEEL BETER TE KUNNEN VOEDEN EN DOELMATIGER BEHANDELEN; benevens een aantal WETENSWAARDIGE BIJZONDERHEDEN TOT DEN LANDBOUW EN VEETEELT BETREKKELIJK: alles met *Voorbeelden*, op *ondervinding berustende*, opgehelderd, voornamelijk getrokken uit de *Landbouwkundige Werken van ALBRECHT FAER*, en ten dienste der GOEDSHEEREN EN LANDLIEDEN bearbeid, en uitgegeven door *J. F. SERRURIER*, met een *Aanmoedigenden Brief* van *JAN KOPS*, *Hoogleeraar in de Landhuishoudkunde te Utrecht*, met 5 uitslaande Platen.

Dit Werk zal, gedurende dit jaar, tot den verminderden prijs van *f* 2 - 8 - : in plaats van *f* 4 - 16 - : te bekomen zijn bij W. VAN BOEKEREN, te *Groningen*, en verder alom bij de Boekverkoopers.

Bij J. RÖMELINGH te *Groningen*, is uitgegeven en in alle voorname Boekwinkels in *Friesland* te bekomen: I. GELOOF, LIEFDE EN HOOP. Een Handboek voor jonge Vrienden en Vriendinnen van JEZUS, van J. H. B. DRAESEKE, Leeraar te *Bremen*. Uit het Hoogduitsch naar de *derde en vermeerderde uitgave* vertaald, en met opheldrende en het gebruik bevorderende Aanmerkingen vergezeld, door C. VAN EPEN, Leeraar der Hervormden te *Veendam*. Dit Godsdienstig Handboek bevat niet alleen de geheele Christelijke Geloofs- en Zedeleer, maar ook de geschiedenis der Openbaring; den inhoud des Bijbels en de Christelijke beoefenings-leer vindt men er op eene treffelijke te zamen vereenigd. De prijs is *f* 2 - 4 - : II. *Kort begrip der Christelyke* KERKGESCHIEDENIS, voor de Scholen en het Godsdienstig onderwijs. Uit het Hoogduitsch van J. A. MULLER, Predikant te *Appenrode*. De prijs is 5 stuivers.

Mrs. J. HANEKUIJK en S. S. WIJMA, Notarissen te Harlingen, zullen, op Woensdagen den 14 en 28 October 1818, des nademiddags ten 2 uren, bij de beschrijving en finalen palmslag, ten huize van den kastelein *H. Winter*, in het Heeren Logement aldaar, publiek verkoopen:

1. Eene uitmuntende en sterk betimmerde HEEREN HUIZINGE, met STALLING voor zes Paarden (waarop een Klok en Uurwerk), ruim WAGENHUIS, KNECHTS-WONING, HOVINGE en PLANTAGIE, omgeven met deszelfs schoone Singels, Gracht, Poort, met Zolder, Duivenmat, Yzeren Hek &c., bekend onder den naam van *Herema Zytsema*, gelegen onder Arum, vrij van Floreen, en begeregtigd met eene vrije Zwanemerk en Visscherij, zoodanig hetzelve is bewoond geweest door den eigenaar, nu wijlen den heer *A. R. van Dalsen*, den 12 November 1818, of zoo veel eerder als het de verkoopers convenieert te aanvaarden.
2. Eene WONING en STALLING voor 2 à 3 Paarden cum annexis, staande digt bij het eerste Perceel aan de Bolswarder Vaart onder Arum, thans tot eene Tuinmans Woning, bij het vorig Perceel wordende gebruikt, als voren te aanvaarden.

NB. De beide voorschrevene Perceelen kunnen worden bezigtigd den 6, 7, 13, 20, 21 en 27 October 1818, des morgens van 9 tot 12, en des nademiddags van 2 tot 5 uren.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 14 October 1818, des avonds ten zes uren precies, in de herberg Roma, onder Houtkoopers veilen: Rigasche, Memelsche, Dantziger en Noordsche BALKEN; voor JUFFERS, KOLDERS, ELLENS, DEELEN, SPARREN en hetgeen ten dage genoemd meer genummerd mag leggen.

Men presenteert ten overstaan van Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, op Dingsdagen den 20 October 1818, bij de beschrijving, en den 3 November daaraanvolgende, bij den finalen palmslag, telkens des nademiddags ten 2 uren, ten huize van *E. Dalsma*, in de Witte Arend aldaar, publiek bij strijk- en verhooggeld aan den meestbiedenden te verkoopen:

Achttien Pondematen uitmuntend GREIDLAND, met deszelfs HUIZINGE, SCHURE, groote HIEMINGE en quoteele aandeel in een WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Nieuwland, belast met 11½ Floreen, laatst bij *Grietje Johannes*, wed. *Pieter Tjitses*, als mede eigenaarsche in gebruik, St. Petri en den 12 Mei 1819, vrij te aanvaarden, en zulks in twee Perceelen; breeder bij Billetten omschreven. Zijnde de Condition intusschen te vernemen bij bovengemelden Notaris.

Ten overstaan van Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, zal, op Dingsdag den 20 October 1818, des nademiddags ten 3 uren, bij de beschrijving, en des avonds ten 6 uren, bij den finalen palmslag, ten huize van *Engbert Dalsma*, in de Witte Arend aldaar, publiek bij strijk- en verhooggeld, aan den meestbiedenden worden verkocht:

Zeker sterk betimmerd en wel bezeild HEK-SCHUITE-SCHIP, lang over steven 60 voeten, wijd en hol naar advenant, met Zeil en Treil, Anker en Touwen, Haken, Boomen en andere scheeps toebehooren: laatst bevaren door *Jan Abeles Boekweit*; breeder bij Billetten omschreven, en verders zoodanig als het thans in de Gracht ten gemelden Stede, ter bezigtiging van een ieder is leggende. Zijnde de Conditien intusschen te vernemen bij bovengenoemden Notaris.

)o( )o(Bij geslotene Billetten wordt gepresenteerd te verhuren, voor den tijd van negen jaren, ingegaan Petri en Mei 1819 en te eindigen op gelijken tijd 1828: Eene zeer uitmuntende BOUWPLAATS, groot 120¾ Pondematen, waarvan 17½ Pondematen Greidland, gelegen aan elkanderen tusschen de Slagdijk, Oudedijk, Hoogelaan en Middelweg, onder Oosterbierum, met Huis en Schuur daarop staande, no. 69, door *Jochum Simons Terpstra*, als Huurder bewoond; zijnde deze Plaats te zamen gesteld uit de beste Landen van de Plaatsen door *Jochum Simons Terpstra* gemeld en *Jacob Jacobs*, als huurders gebruikt; de Billetten moeten *vrachtvry* ingezonden worden ten Kantore van den Notaris ISAäC TELTING, te Franeker, vóór of op den 15 October 1818.

)o( )o(Op den 19 September 1818, des morgens tusschen 3 en 4 uren, is uit het Land van den Logementhouder L. VAN DER MOLEN, vermist, waarschijnlijk gestolen, een Brand Vosse MERRIE PAARD, oud 3 jaar, hebbende een kromachtige Kop, met een' langwerpige Bles voor het Hoofd, vier witte Voeten, zijnde dik en vet, van vreemd Ras, dikke lange Staart; een ieder wordt verzocht, die dusdanig Paard mogt ontdekken, niet te Koopen, maar aan te houden en daar van kennis te geven aan den Eigenaar L. VAN DER MOLEN, te Groningen; zullende daar voor zeer honorabel beloond worden.

HARDDRAVEN EN KOLVEN.

Met toestemming van den heere Grietman van Tietjerksteradeel, gedenkt de kastelein D. H. WADMAN, te Huisterheide bij Bergum, op Zaturdag den 10 October 1818, des nademiddags ten 1 uur, te laten verharddraven: Een extra fraaij CHAIS GEREID, met TOOM, HOOFDSTEL en LEI, door Paarden van 4 jaren oud, alle Paarden zullen worden toegelaten, welke ten genoegen der Keurmeesters zijn; en op dien zelfden dag, des morgens ten elf uren te laten verkolven: Een zeer fraaij ZILVEREN ZAKHOROLOGIE. De liefhebbers worden uitgenoodigd zich vroegtijdig des morgens te laten vinden.

BERIGT. Dat de Koopman J. BURGERS, is komen wonen op de hoek van de Peperstraat, letter D, no. 61, in de herberg *DE HOPZAK* genaamd, houdt KOFFIJ-HUIS en BILLARD; verzoekt een ieders gunst, die in zulke Gezelschappen kunnen toegelaten worden, belooft eene goede behandeling.

NB. Blijft continueren in zijne Negotie; verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

)o( )o(SAMUEL VRIES, te Leeuwarden, op de Nieuwe Buren, letter K, no. 205, adverteert, dat hij heeft te Koop: Eenige duizenden Ponden best oud SMEED IJZER en nieuwe STORTPLATEN, tot eene civiele Prijs; hij continueert in het koopen en verkoopen van oud KOPER, TIN, LOOD, IJZER, GLAS, witte en grove LOMPEN, HAAR, KOEHORENS en FLESSCHEN, enz.; verkoopt ook KOFFIJ, THEE, TABAK en KRUIDENIERSWAREN; als mede CHOCOLADE, voor Wederverkoopers van 10 tot 20 Stuivers het Pond; verzoekt gunst en recommandatie, verzekert eene prompte behandeling.

LEEUWARDEN. A. SIMON NATHANS DENTZ, geëxamineerd en geadmitteerd Mond-, Kies- en Tandmeester, van Amsterdam, enz., verwittigd alle Heeren en Dames en verdere begunstigers, dat hij zal te spreken of te ontbieden zijn van Woensdag den 7 tot Zaturdag den 10 October 1818, (doch ook volstrekt niet langer) bij *L. Beugelaar*, in de Wijnberg alhier; zijne behendigheid in het uitnemen van Kiezen en Tanden, het inzetten van valsche Tanden, het schoonmaken en in order brengen der Kinder tandjes, is genoegzaam alhier als elders bekend, dat het onnoodig is hier van eene breedvoerige annonce te maken. Is woonachtig te Amsterdam, in de Hoogstraat no. 7, alwaar bij zijne afwezendheid de affaire door deszelfs broeder SIMON NATHANS DENTZ gecontinueerd worden.

P. S. Gemelde Dentist verwittigt nogmaals, dat hij volstrekt niet langer vertoeven zal als tot bovengemelden bepaalden tijd.

VERKOOP VAN ENGELSCHE MANUFAKTUREN.

J. NOBLE, Op de Bloemmarkt te Amsterdam, maakt zijne begunstigers en het publiek eerbiedig bekend, dat in den loop dezer week, hij te Leeuwarden zal brengen, een puik assortiment diverse nieuwe WOLLEN en KATOENEN GOEDEREN, bestaande in Merinosen, Flennellen, Dimetten, Meubel Chits, Batist Katoen, Neteldoeken, Gingans, Kousen, Omslag Doeken, Engelsche Linnens, enz. enz. Waardig de aanmerking, zoo wel van Winkeliers als van Particulieren.

Bij den Boekverkooper J. RÖMELINGH, te *Groningen*, is gedrukt en mede te bekomen in alle voorname Boekwinkels in Vriesland:

RAADGEVER VOOR DEN BURGER EN LANDMAN; bevattende een aantal Voorschriften, *op de ondervinding gegrond*, zoo voor het HUISHOUDELIJK gebruik in het ALGEMEEN, als ook voor KUNSTEN, HANDWERKEN en LANDBOUW in het BIJZONDER. Door S. F. HERMBSTADT, *Koninklyk Pruisisch Geheimraad*, en *Ridder van den Rooden Adelaar van de Derde Klasse, enz.* Naar den *Tweeden Druk*, uit het Hoogduitsch vertaald. De prijs is *f* 1 - 10 - : Inhoudende de volgende stukken, als:

1.) Bereiding van eenen sterken honigazijn tot huisselijk gebruik. 2.) Voorschrift ter bereiding van eenen sterken moutof bierazijn voor de huishoudingen. 3.) Voorschrift ter kunstmatige bereiding van eene gest, zoo wel voor de bakkerijen, als voor de bierbrouwerijen en branderijen. 4.) De rozengrut, een smakelijk voedsel. 5.) Bereiding eens, den Duinkerker gelijkenden, snuiftabaks. 6.) Bereiding eens, het Chineesche gelijkenden, vermiljoens. 7.) Bereiding van het Indiaansche witte vuur. 8.) Bereiding der lonten. 9.) Voorschrift ter bereiding van verscheidene, bij uitstek schoone, vernissen. 10.) Bereiding van eene goede stroop en van eene vaste suiker uit zetmeel of stijfsel. 11.) Voorschrift ter bereiding der waschverwen. 12.) Het cosmetische zeeppoeder, en deszelfs bereiding. 13.) Handpommade, tegen het openspringen van de huid in den winter, en tot bevordering eener zachte huid. 14.) Reukwater. 15.) Bereiding der zeepballen. 16.) Zuivering der lampolie. 17.) Bereiding van vetkaarsen, die zeer helder en spaarzaam branden. 18.) Voorschrift, om den gewonen koren-, of ook aardappelbrandewijn, van zijnen stinkenden reuk en smaak te bevrijden, en denzelven aan den Franschen brandewijn gelijk te maken. 19.) Wegneming van inktvlekken, zoo uit vloeren, als uit linnengoed. 20.) De scheikundige vuurslagen met zwavelstokken, en derzelver bereiding. 21.) Voorschrift om de melk des zomers voor het zuurworden te behoeden. 22.) Het roestpapier, tot het polijsten van ijzeren en stalen goederen, en deszelfs bereiding. 23.) Het Engelsche huisraadvernis, en deszelfs bereiding. 24.) Kunstmatige bereiding van het Eau de Cologne. 25.) Voorschrift ter bereiding van de mede, of den honigwijn. 26.) Zuivering des honigs, en gebruik van denzelven, als van eene zelfstandigheid, die aan de stroop van suiker gelijk is. 27.) Voorschrift, om wijn, die eenen zuurachtigen smaak bekomen heeft, zonder nadeel voor de gezondheid, wederom te herstellen. 28.) Voorschrift, om bladen van planten en bloemen, naar de natuur, op papier te drukken. 29.) Aanleiding ter kennis der eetbare paddestoelen, en ter onderscheiding van dezelve van de vergiftige. 30.) Voorschrift ter bereiding des zegellaks. 31.) Bereiding der mais tot voedsel. 32.) Voorschrift tot wegneming van vlekken uit stoffaadjen en huisraad. 33.) Voorschrift ter vervaardiging van verscheidene likeuren of ratafia's uit vruchten. 34.) Voorschrift tot het verwen van hout. 35.) Bereiding eener bruikbare stroop uit pruimen, peren en appelen. 36.) Voorschrift ter veredeling van het vlas. 37.) Voorschrift ter vervaardiging der Italiaansche bloemen. 38.) Voorschrift ter bereiding der Italiaansche darmsnaren. 39.) Voorschrift ter bereiding der nagemaakte edele gesteenten. 40.) Voorschrift ter bereiding eener zeer goede, aan de Limburger gelijkende kaas. 41.) Voorschrift ter bereiding van een uitstekend schoon glimsmeer voor schoenen en laarzen. 42.) Voorschrift ter bereiding eener schoone groene verw, die onschadelijk is voor de gezondheid. 43.) Gebruik van de turfasch tot mest. 44.) Voorschrift ter verarbeiding van het stroo tot hoeden en bloemen. 45.) Voorschrift ter vervaardiging van verscheidene parfumerien. 46.) Voorschrift ter bereiding der pastelverwen. 47.) Bereiding van eenen voortreffelijken mest voor vruchtboomen. 48.) Voorschrift, om aan katoenen en linnen stoffaadjen eene duurzame rankkleur mede te deelen. 49.) Voorschrift ter bereiding van grut voor Rumfordsche zoep. 50.) Narigt omtrent het gewigt van het gedroogde ooft, hetwelk men uit het versche kan verkrijgen.

Bij M. v. D. BOSCH, Boekdrukker bij de Vischmarkt te Leeuwarden, is gedrukt en te bekomen:

1. NAGELATENE GEDICHTEN van Vrouwe K. H. B. wed. R., uitgegeven volgens den wil der overledene, door ...., à 10 stuivers.
2. ONDERLING GESPREK tusschen een' *Boer* en *Koopman*, over de geringe bezoldiging voor de Leeraars van den Hervormden Godsdienst, à 3 stuivers.
3. GODVRUCHTIGE BRIEVEN enz., door *J. C. Venema*, Predikant te Rinsmageest; hier zijn nog eenige Exemplaren van voor handen, à *f* 1 - 5 - : Ook is bij bovengemelden beste SCHRIJF-INKT te bekomen, à 1 gulden de Flesch.

Bij W. VAN VLIET, Boekverkooper te Amsterdam, is van de Pers gekomen, en ook alreeds bij zijne Correspondenten in Leeuwarden, Franeker en alom te bekomen: De *Tweede verbeterde Uitgave*, van het HANDBOEK der MATERIES MEDICA, of aanwijzing der Kenteekenen en Krachten der voornaamste Geneesmiddelen, voor min geoefende liefhebbers der geneeskunde; ook dienende tot bevordering van het gebruik der *Bataafsche Apotheek*: door ADOLPHUS YPEY, *Hoogleeraar in de Geneeskunde, aan de Universiteit te Leyden*. Met eene wegelijkende Afbeelding van den Autheur. In gr. 8vo. De Prijs is *f* 6 - 10 - : — Van de *Handleiding* tot de PHYSIOLOGIE en het *Systematisch Handboek* der beschouwende en werkdadige SCHEIKUNDE 8 Deelen met het Bladwijzer, door denzelfden Schrijver, zijn bij bovengemelden nog eenige Exemplaren te bekomen.

ROSAURA, OF HET GEHEIME GERIGT VAN HET NOODLOT, *naar het Hoogduitsch van A. LAFONTAINE*, door STEENBERGEN VAN GOOR, *1ste Deel met Platen*. — Deze Roman, waar van het genoeg is, den Auteur te noemen, om over deszelfs waarde te oordeelen, wordt heden uitgegeven te Amsterdam bij C. L. SCHLEIJER, en is alom verzonden. — Het 2de Deel, waar mede dit Werk compleet is, volgt zeker binnen weinige weken.

Bij den Boekverkooper H. C. A. THIEME, is van de Pers gekomen: NIEUWE HANDLEIDING DER AARDRIJKSKUNDE, met eene uitmuntende KAART van NEDERLAND, eerste Deel, door J. VAN WIJK, Rz., *f* 3 - 12 - : Dit Werk met hoogstdeszelfs toestemming opgedragen aan den verdienstelijken Ridder en Admiraal *van Kingsbergen*, onderscheid zich door deszelfs nieuwheid en naauwkeurigheid, vooral betrekkelijk ons Vaderland, waaromtrent de in dit vak reeds voordelig bekenden Schrijver met de naauwlettendste bijdragen van onderscheidene geleerde Mannen, in de bijzondere gewesten van ons Vaderland is vereerd. De Kaart, welke bij hetzelve gevoegd is, heeft reeds de goedkeuring van onderscheidene deskundigen, zoo om derzelver volledigheid als uitvoering weggedragen. De Kaart op Velin Papier, wordt ook bijzonder à *f* 1 - 8 - verkocht.

Bij W. VAN VLIET, Boekverkooper te Amsterdam, is van de Pers gekomen, en alom verzonden: De VIERDE DRUK van het EERSTE DEEL der *Nieuwe Stichtelyke Liederen*, voor de Huisgezinnen en Gezelschappen der Christenen: door JOHANNES HAZEU, Cs. ZOON, *met nieuw gecomponeerde Zangwyzen, die, even zoo gemakkelyk als de Psalmen, gezongen en gespeeld kunnen worden*, door D. VAN DER REIJDEN, Ns. ZOON, met 54 Muzijk Platen, in gr. 8vo. de prijs is *f* 2 - : - : Het TWEEDE DEEL onlangs uitgegeven, is ook à *f* 2 - : - : alom te bekomen.

Bij den Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, *te Amsterdam*, is van de Pers gekomen: KEUR VAN NUTTIGE EN AANGENAME MENGELINGEN, no. 2, behelzende *eene levensschets van GARRICK; een Engelsch Middagmaal, Venetie; de Oogst, een zedelyk verhaal; de Sprekende Zakken, eene vertelling van A. von KOTZEBUE, enz.* Heeren Boekhandelaren worden verzocht, uit hoofde van het meer en meer toenemend debiet dezes periodieken geschrifts; aan den uitgever het vaste getal der door hun gedebiteerd wordende Exemplaren, vóór primo October aanstaande, wanneer no. 3 het licht zal zien, optegeven, ten einde eene bepaalde oplage hier naar te kunnen regelen. Van no. 1, is nog maar een zeer klein aantal voorhanden, het geen binnen kort, een' tweeden druk zal noodzakelijk maken.

Te LEEUWARDEN, by P. KOUMANS SMEDING, op de Tuinen, lett. B, no. 67.